

N á v r h

ZÁKON

ze dne 2020,

**kterým se mění zákon č. 455/1991 Sb. o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů
a zákon č. 304/2013 Sb. o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob, ve znění
pозdějších předpisů**

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

Změna zákona o živnostenském podnikání

Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění zákona č. 600/1992 Sb., č. 591/1992 Sb., č. 231/1992 Sb., č. 273/1993 Sb., č. 303/1993 Sb., č. 42/1994 Sb., č. 38/1994 Sb., č. 136/1994 Sb., č. 200/1994 Sb., č. 237/1995 Sb., č. 286/1995 Sb., č. 95/1996 Sb., č. 94/1996 Sb., č. 147/1996 Sb., č. 19/1997 Sb., č. 49/1997 Sb., č. 61/1997 Sb., č. 217/1997 Sb., č. 280/1997 Sb., č. 79/1997 Sb., č. 15/1998 Sb., č. 83/1998 Sb., č. 157/1998 Sb., č. 167/1998 Sb., č. 358/1999 Sb., č. 356/1999 Sb., č. 360/1999 Sb., č. 363/1999 Sb., č. 27/2000 Sb., č. 122/2000 Sb., č. 149/2000 Sb., č. 29/2000 Sb., č. 123/2000 Sb., č. 124/2000 Sb., č. 151/2000 Sb., č. 158/2000 Sb., č. 149/2000 Sb., č. 249/2000 Sb., č. 159/1999 Sb., č. 121/2000 Sb., č. 247/2000 Sb., č. 258/2000 Sb., č. 362/2000 Sb., č. 409/2000 Sb., č. 458/2000 Sb., č. 61/2001 Sb., č. 309/2000 Sb., č. 120/2001 Sb., č. 164/2001 Sb., č. 501/2001 Sb., č. 100/2001 Sb., č. 256/2001 Sb., č. 274/2001 Sb., č. 477/2001 Sb., č. 478/2001 Sb., č. 174/2002 Sb., č. 86/2002 Sb., č. 281/2002 Sb., č. 308/2002 Sb., č. 119/2002 Sb., č. 320/2002 Sb., č. 476/2002 Sb., č. 88/2003 Sb., č. 162/2003 Sb., č. 130/2003 Sb., č. 274/2003 Sb., č. 224/2003 Sb., č. 228/2003 Sb., č. 354/2003 Sb., č. 438/2003 Sb., č. 119/2004 Sb., č. 167/2004 Sb., č. 257/2004 Sb., č. 326/2004 Sb., č. 695/2004 Sb., č. 38/2004 Sb., č. 499/2004 Sb., č. 635/2004 Sb., č. 58/2005 Sb., č. 95/2005 Sb., č. 127/2005 Sb., č. 215/2005 Sb., č. 253/2005 Sb., č. 358/2005 Sb., č. 444/2005 Sb., č. 428/2005 Sb., č. 62/2006 Sb., č. 76/2006 Sb., č. 131/2006 Sb., č. 161/2006 Sb., č. 212/2006 Sb., č. 191/2006 Sb., č. 115/2006 Sb., č. 225/2006 Sb., č. 310/2006 Sb., č. 214/2006 Sb., č. 165/2006 Sb., č. 315/2006 Sb., č. 109/2006 Sb., č. 186/2006 Sb., č. 160/2007 Sb., č. 179/2006 Sb., č. 270/2007 Sb., č. 269/2007 Sb., č. 296/2007 Sb., č. 130/2008 Sb., č. 189/2008 Sb., č. 230/2008 Sb., č. 254/2008 Sb., č. 274/2008 Sb., č. 292/2009 Sb., č. 285/2009 Sb., č. 160/2010 Sb., č. 227/2009 Sb., č. 155/2010 Sb., č. 424/2010 Sb., č. 145/2010 Sb., č. 427/2010 Sb., č. 73/2011 Sb., č. 152/2011 Sb., č. 350/2011 Sb., č. 351/2011 Sb., č. 355/2011 Sb., č. 420/2011 Sb., č. 375/2011 Sb., č. 53/2012 Sb., č. 119/2012 Sb., č. 169/2012 Sb., č. 167/2012 Sb., č. 199/2012 Sb., č. 201/2012 Sb., č. 202/2012 Sb., č. 428/2011 Sb., č. 221/2012 Sb., č. 407/2012 Sb., č. 241/2013 Sb., č. 234/2013 Sb., č. 309/2013 Sb., č. 208/2013 Sb., č. 279/2013 Sb., č. 303/2013 Sb., č. 458/2011 Sb., č. 140/2014 Sb., č. 267/2014 Sb., č. 127/2014 Sb., č. 206/2015 Sb., č. 267/2015 Sb., č. 91/2016 Sb., č. 88/2016 Sb., č. 126/2016 Sb., č. 30/2016 Sb., č. 258/2016 Sb., č. 188/2016 Sb., č. 65/2017 Sb., č. 64/2017 Sb., č. 183/2017 Sb., č. 229/2016 Sb., č. 193/2017 Sb., č. 289/2017 Sb., č. 261/2017 Sb., č. 2014/2017 Sb., č. 111/2018 Sb., č. 171/2018 Sb. a č. 176/2019, se mění takto:

Čl. I

1. V § 46 odst. 1 písm. f) se před středník vkládají následující slova:
„, nebo je-li vlastníkem uvedených prostor“

Čl. II

1. V § 46 odst. 2 písm. f) se před středník vkládají následující slova:
„, nebo je-li vlastníkem uvedených prostor“

ČÁST DRUHÁ

Změna zákona o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob

Zákon č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob, ve znění zákona č. 87/2015 Sb., zákona č. 298/2016 Sb., zákona č. 192/2016 Sb., zákona č. 368/2016 Sb., zákona č. 460/2016 Sb., zákona č. 303/2017 Sb. a zákona č. 287/2018 Sb., se mění takto:

Čl. I

1. V § 14 odst. 1 se na konec první věty vkládají následující slova:
„, nebo je-li osoba, již se zápis týká, vlastníkem prostor, v nichž má být sídlo umístěno“
2. V § 14 se za odst. 2 vkládá nový odstavec, který zní:
„(3) Údaj, zda je osoba, již se zápis týká, vlastníkem prostor, v nichž je sídlo umístěno, ověří rejstříkový soud dálkovým přístupem z údajů katastru nemovitostí.“
3. V § 14 se odst. 3 přejmenovává na odst. 4

ČÁST TŘETÍ

ÚČINNOST

Čl. I

Tento zákon nabývá účinnosti 1. ledna 2022.

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

Obecná část

1. Zhodnocení platného právního stavu

Dle současného znění zákona o živnostenském podnikání je fyzická osoba povinna při ohlášení (resp. jiné formě vzniku živnostenského oprávnění) předložit mimo jiné doklad prokazující právní důvod užívání prostor, do nichž má být umístěno její sídlo. Podobná úprava je pak obsažena rovněž v zákoně o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob, kdy při zápisu osoby (resp. při změně zápisu) je třeba doložit právní důvod užívání prostoru, v němž má být sídlo zapisované osoby umístěno.

Právní úprava sice obsahuje výjimky z těchto povinností (např. pokud je z informačního systému veřejné správy nebo jeho části, která je veřejnou evidencí, právní důvod zjistitelný, případně pokud fyzická osoba zapisuje sídlo podnikání na adresu shodnou s bydlištěm apod.), nicméně dle názoru navrhovatelů není rozsah těchto výjimek z jinak obecné povinnosti dostatečný.

Navrhovatelé mají za to, že v taxativním seznamu výjimek, kdy není třeba dokládat právní důvod užívání prostor, ve kterých má být umístěno sídlo, zcela absentuje logická situace, kdy fyzická osoba (resp. osoba, již se zápis týká) je vlastníkem uvedené nemovitosti.

Z důvodu absence této výjimky pak nejsou ojedinělé situace, kdy fyzická osoba (resp. osoba, již se zápis týká) přikládá k samotnému podání souhlas s umístěním sídla, který si rovněž sama podepisuje (navíc je nutný úředně ověřený podpis).

Navrhovatelé mají tedy za to, že je na místě přidat k uvedeným zákonným výjimkám i výjimku další, spočívající v tom, že je-li fyzická osoba (resp. osoba, již se zápis týká) vlastníkem nemovitosti, kde má být umístěno sídlo, není třeba právní důvod jakkoliv zvlášť dokládat.

Samotné ověření této skutečnosti pak provede živnostenský úřad (kterému již současná právní úprava tuto povinnost ukládá - tj. ověřovat údaje přes dálkový přístup katastru nemovitostí), případně rejstříkový soud.

2. Odůvodnění hlavních principů navrhované právní úpravy

Hlavním smyslem navrhované úpravy je rozšířit okruh výjimek, kdy fyzická osoba (resp. osoba, již se zápis týká) nemusí při ohlášení (resp. jiné formě vzniku živnostenského oprávnění) nebo návrhu na zápis do obchodního rejstříku, dokládat právní důvod užívání prostor, kde má být sídlo umístěno.

Současná právní úprava již řeší určité výjimky, ovšem tato nově navrhovaná výjimka v taxativním seznamu absentuje (a to jak v zákonu o živnostenském podnikání, tak v zákonu o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob, a dle názoru navrhovatelů je zcela legitimní, aby fyzická osoba (resp. osoba, jíž se zápis týká) nemusela dokládat právní důvod užívání prostor, pokud se jedná o prostory, které se nachází v nemovitosti, kterou uvedená osoba vlastní.

Co se týče samotného ověření uvedeného, dle názoru navrhovatelů je na místě, aby tyto údaje ověřil přímo živnostenský úřad, případně rejstříkový soud. Uvedeným postupem bude jednak zaručena aktuálnost těchto údajů, a jednak tím bude rovněž zachován smysl navrhované úpravy, kterým je nepochybně snížení počtu dokumentů, které musí fyzická osoba (resp. osoba, jíž se zápis týká) živnostenskému úřadu, resp. rejstříkovému soudu, dokládat (v opačném případě by byl souhlas s umístěním sídla nahrazen výpisem z katastru nemovitostí, což by bylo s ohledem na uvedený smysl nežádoucí).

3. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s ústavním pořádkem České republiky

Návrh zákona je v souladu s ústavním pořádkem České republiky.

4. Zhodnocení slučitelnosti navrhované právní úpravy s předpisy Evropské unie, judikaturou soudních dvorů orgánů Evropské unie nebo obecnými právními zásadami práva Evropské unie

Návrh zákona je v souladu s předpisy Evropské unie, judikaturou soudních dvorů orgánů Evropské unie nebo obecnými právními zásadami práva Evropské unie.

5. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána

Návrh zákona je v souladu s mezinárodními úmluvami, jimiž je Česká republika vázána.

6. Předpokládaný hospodářský a finanční dopad navrhované právní úpravy na státní rozpočet, ostatní veřejné rozpočty

Návrh zákona nebude mít žádný negativní hospodářský ani finanční dopad na státní nebo jiný veřejný rozpočet.

Zvláštní část

ČÁST PRVNÍ

K čl. I bodu 1

Úprava ustanovení týkajícího se povinnosti fyzické osoby při ohlášení živnosti připojit k ohlášení rovněž doklad prokazující právní důvod užívání prostor, do nichž má být umístěno sídlo, a to v tom smyslu, že v případě, že fyzická osoba je vlastníkem nemovitosti, do které má být umístěno sídlo, není takového dokladu třeba.

K čl. II bodu 1

Úprava ustanovení týkajícího se povinnosti právnické osoby při ohlášení živnosti připojit k ohlášení rovněž doklad prokazující právní důvod užívání prostor, do nichž má být umístěno sídlo, a to v tom smyslu, že v případě, že právnická osoba je vlastníkem nemovitosti, do které má být umístěno sídlo, není takového dokladu třeba.

ČÁST DRUHÁ

K čl. I bodu 1

Úprava ustanovení týkajícího se povinnosti navrhovatele doložit k návrhu na zápis právní důvod užívání prostor, v nichž je umístěno sídlo zapisované osoby, a to v tom smyslu, že v případě, že je osoba, již se zápis týká, vlastníkem uvedených prostor, doložení právního důvodu není třeba.

K čl. I bodu 2

Vložení nového odstavce, kterým je uložena rejstříkovému povinnost prostřednictvím dálkového přístupu z údajů katastru nemovitostí ověřit, zdali je osoba, již se zápis týká, vlastníkem prostor, v nichž je sídlo umístěno.

K čl. I bodu 3

Přečíslování odstavce v důsledku vložení nového odstavce.

ČÁST TŘETÍ

K čl. I

Úprava nabytí účinnosti zákona, a to tak, že zákon nabývá účinnosti patnáctým dnem po jeho vyhlášení ve Sbírce zákonů.

V Praze dne 29. ledna 2020

Mgr. Vít Rakušan v. r.

Ing. Věra Kovářová v. r.

Mgr. Jan Farský v. r.

Mgr. Petr Gazdík v. r.

Ing. Jana Krutáková v. r.

Ing. Petr Pávek v. r.